

Diuzhaw Deng Rizdin Rangh Hwnjdaeuj

□ Loz Nanz sij   Moz Liujgvei hoiz

Buznoix moix ngoenz yienghneix bae dauq baez ndeu, gig vaiq couh dawz sim boux vunz ndeu bi deuz lo. Boux vunz neix couh dwg goeng, de doeklaeng baenz le gvan buznoix.

Ranz goeng youq baihgvas diuzcajnga, de cix coengzlaiz mbouj yungh bae rap raemx, ranz de miz haujlai dahhoiq rap. Goeng moix ngoenz boq iennamh gaeuq liux, couh vad fagbeiz daengz laj gorungz geq hung bae doj cienz, gizhaenx youq sam diuz roen doxgyau. Goeng byaij bae doj cienz seiz, youq buenqloh bungz raen le buznoix rap doengjraemx bibi buengqbuengq byaij gvaq.

Buznoix fajdin hung byaij ndaej vaiqvedved, caekhaex luenzlulu, hawj goeng siengj daengz le sengminghlig vuengghoengh, sim de fwt deng dajdoengh lo.

Goeng miz simsae, haenx couh dwg mbouj miz daeglgw.

Cunggueq moq laebbaenz gaxgonq, ranz goeng dwg ranz gig fouqmiz gwnz Hawbyaloz. Ranz goeng sam daih miz daeglgw dog, daengz daih goeng neix, buzdaih laebdaeb vih de seng le haj dahlwg cix baenzlawz cungj seng mbouj ok daeglgw ndeu. Mbouj miz daeglgw couh dwg mbouj hauqswnh, moix bi ndaw fuengzcug caez bae caeq cojcoeng seiz, goeng couh cei najmong cei nanzgvaq.

Goeng yawj hwnj buznoix daengz gyaeuj haw rap raemx seiz, buznoix cibbet bi, goeng seiq cib sam bi, goeng di ndeu cungj mbouj yousim nienzgeij swngeij beij buznoix geq lai, engq mbouj yousim ndaw ranz swngeij gaenq miz yah lwg gvaq, buznoix mbouj nyienh haq daeuj. De mbouj yousim gijneix, aenvih de cingcuj roxyiuj gijmaz cij dwg bohmeb buznoix siengj au, de roxyiuj baenzlawz bae dajdoengh doiq gvanbaz hoj haenx. Gizsaed, goeng gaenbonj mbouj yungh bae gangjgug buznoix, de cij au daw huqlaex bwh ndaej youh lai youh ndei, yienzhaeuh cingj yahmoiz bakndei ndeu riuj huqlaex daengz ranz buznoix——Mehmbwk bae haq coengzlaiz cungj youz bohmeb dingh, cijau bohmeb buznoix doengzeiq le, buznoix doengzeiq roxnaeuz mbouj doengzeiq cungj au okhaq.

Cingq lumj goeng siengj nei, buznoix baenzlawz nauh baenzlawz daej cungj mbouj miz yungh, saehcingz okhaq gig vaiq dingh le roengzdaeuj, couh youq seizdoeng bimoq.

Buznoix haq hawj goeng seiz ngamq miz cibgouj bi. Doiq yaek haq hawj goeng gienh saeh neix, buznoix cij miz aen iugouz ndeu, couh dwg goeng au ciuq gij yiengh au yahlaux daeuj cieq de haeuj ranz.

Buznoix ciengz laeuj haenx banh ndaej gig miz baizcangz hix gig nauhyied.

Bouxcuengh Lingzyinz daj hakdoj seizdaih hwnj, ranzranz hohhoh haq lwg cungj dawz seizndei senj youq seiz ranz yaek rongh caengz rongh. Ngoenz okhaq haenx, buznoix daenj buhlaex, naengh soh youq ndaw giuhva hoengz hung, bet boux vunz ram aengiuhva byaij youq gyang vunzlai couxbawx foedfoed nanghnangh, song duz hanq hau hung, hoz cug couz hoengz bi gyaeuj ngauz caekhaex youq baihnaj vunzlai daiq roen. Dangqnaj giuhva dwg doenghboux gingz bajfeiz boq ndojhoh roq laz hung gwed caijgeiz, henz giuhva dwg goeng, goeng gyaeuj daenj mauhlaex, couz hoengz gyaix dap gvaq najaek, angqvauvau gwih youq gwnz duzmax hung, laeng giuhva dwg gyoengq vunz couxbawx angqvauvau rap gyaqcang.

Ciuq fungsug, buznoix okdou seiz wnggai buekmingh eu fwendaej daeuj lwnh sij mbouj ndaej bohmeb, hoeng buznoix coenz fwen cungj mbouj eu hix mbouj lae saek caek raemxda. De cij dwg ngiengx gyaeuj yawjyawj mbwn, seizhaenx gwnz mbwn cingq mbin fwnmoenq. Raemxda daxmeh

姨婆每天这么来回一晃闪,很快就把一个人的心给晃没了。这个人就是姨婆后来的丈夫姨公。

姨公住在丫字的一撇上,姨公从来不挑水,他家有的是丫鬟挑。姨公每天吸足大烟,就知道摇着扇子到丫字交叉处的大古榕下赌钱。姨公走去赌钱的路上碰上了挑着水桶一晃一闪走过的姨婆。

姨婆矫健如飞的大脚丫和敦实滚圆的臀让姨公联想到了旺盛的生命力,他的心蓦然被拨动了。

姨公有心事,姨公的心事是没有儿子。

新中国成立前,姨公家是山迳街数一数二的富裕之家。姨公家三代单传,到姨公这儿,婆大一口气帮他生了五个女儿却迟迟不见儿子的影子。不孝有三,无后为大,每年族里统一祭祖的时候是姨公最难堪最难过的时候。

姨公看到上到街头挑水的姨婆时,姨婆十八岁,四十三岁的姨公一点儿也不担心他与姨婆的年龄差距,更不担心家里已有老婆孩子会招来姨婆的拒绝。他不担心这些,因为他清楚什么是姨婆父母的软肋,他知道如何去打动那对贫苦夫妇的心。事实上,姨公根本不需要跟姨婆作正面交锋,他只需把彩礼准备得丰厚惹眼,然后请个能说会道的媒人提到姨婆家去——婚姻大事向来是父母之命,媒妁之言,只要姨婆的父母同意了,姨婆同不同意都是一样的结果。

正如姨公所想的那样,姨婆的哭闹根本无济于事,婚事很快定下来了,就在一年后的冬季里。

姨婆嫁给姨公的时候是十九岁,姨婆对自己的婚事只有一个要求,她要姨公按照娶正室的规格把她迎娶进门。

姨婆的婚礼很有排场也很张扬。

凌云壮族自土司时代开始,家家户户嫁女都把吉时选在凌晨。出嫁那天,姨婆凤冠霞帔,端坐在八人抬的大红花轿里,夹在浩浩荡荡的迎亲队伍中,一对脖子系着红绸的大白鹅晃头晃脑地在队伍前引路。姨婆的前面是举着火把吹着长号敲着大锣扛着彩旗的司礼队,姨婆的轿边是头戴礼帽,斜披红绸,骑在高头大马上喜气洋洋的姨公,姨婆的身后是抬着嫁妆欢天喜地的接亲队伍。

按习俗,姨婆出门的时候应该拼命地哭唱以示对父母的不舍,可姨婆一句也没唱一滴泪也没流。她只是抬头看了看天,那时候天上正飘着毛毛细雨。姨婆的母亲脸上挂着泪,笑着说,好啊好啊,姑娘出嫁遇着雨,好啊好啊,以后的日子越过越滋润了。

出嫁遇雨,预示着婚姻和顺,日子滋润。这是壮家人祖祖辈辈就流传下来的说法。

山迳街很少举行场面这么盛大的婚礼。二十多年来,姨公迎娶婆大那次是第一次,姨公迎娶姨婆这次是第二次。

妾能与妻拥有同规格的婚礼,姨婆算是破了山迳街的例。

看热闹的小孩子兴奋地簇拥在姨婆的花轿左右,欢天喜地地看着花轿被人从姨婆家低矮的茅草房前抬起来,一路跟随,恋恋不舍地看着花轿被抬进姨公家飞檐翘角的宅院,整个山迳街才开始平静下来。

古一的锣就在这个时候骤然响起,敲碎了好不容易才平静下来的夜。

古一提着他父亲打更用的锣摇摇晃晃地从黑洞洞的家门走出来,棒槌落下,锣声即起:“吔——吔——”随后,一声被肆意拉长的“朵梅”从他嘴里迸出来,惊彻云霄,震碎了全街人的睡意。人们纷纷从床上爬起来,把眼睛往门缝瞄去。当看清敲锣号喊的男人是古一后,全街人一阵惊愕,家家户户的门后立刻钻出大大小小的脑袋来。

刚刚安静下来的小孩子又重新兴奋起来,他们冲出家门跟在酒气熏人踉踉跄跄的古一身后。古一敲两声锣:“吔——吔——”停下来扯着嗓子喊:“朵——梅——”他们也跟着扯开嗓子大声喊:“朵——梅——”

山迳街又热闹起来。

古一的号喊,翻过姨公家高高的院墙,一层层传递到姨婆哪里。

(4)

buznoix venj youq gwnz naj, riu naeuz, ndei ya ndei, dahsau okhaq okdou bungz raen fwn, ndei ya ndei, ndwenngoenz baezlaeng yied gvaq yied ndei lo.

Okhaq okdou bungz doiq fwn, naeuz gvanbaz hozswnh, ndwenngoenz ndei. Bouxcuengh ciuhciuh daihdaih cungj yienghneix cienznaeuz.

Hawbyaloz banhlaeuj baenzlai nauhyied gig siuj raen. Ngeih cib lai bi le, ciengz laeuj goeng cieq au buzdaih haenx dwg baez daih'it, goeng cieq au buznoix dwg baez daihngeih.

Yahnoix caeuj yahlaux cungj yienghneix cieq daiq haeuj ranz, buznoix suenq buq laeh Hawbyaloz lo.

Gyoengq lwngyez yawj nauhyied haenx angq-vauvau nenx youq seiqhenz aengiuhva buznoix, angqvauvau yawj aengiuhva deng vunz daj naj ranzhaz daemq buznoix ram hwnjdaeuj, itloh riengzlaeng, lumjbaenz sij mboujndaej nei yawj aengiuhva deng ram haeuj ndaw ranz hung gvangq goeng bae liux, daengx aen Hawbyaloz cij caem roengzdaeuj.

Sing laz Gujyiz couh youq seizneix sawqmwh yiengj hwnjdaeuj, banhaemh gig mbouj yungzheih cij caem roengzdaeuj haenx youh nauhyied hwnj-daeuj lo.

Gujyiz riuj aen laz boh de yungh daeuj dajgeng haenx bibi buengqbuengq daj ndaw ranz laep-ngaungau swngeij byaij okdaeuj, diuzdub dub roengzbae, sing laz couh yiengi: “Gvang——Gvang——”Yienzhaeuh, ndaw bak de swenj ok sing “Dojmeiz” raezrangrang ndeu, singyaem doengh daengz gwnz mbwn, saeng singj le vunz daengx diuz haw. Vunzlai faenfaen daj gwnz mbonq bin hwnjdaeuj, yiengq geh dou liuq okbae. Dang yawj cingcuj boux roq laz swenj heuh haenx dwg Gujyiz le, vunz daengx diuz haw cungj doeksat yat, ranzranz hohhoh sikhaek hai dou laeuh ok aen-gyaeuj hunghung iqiq daeuj.

Gyoengq lwngyez ngamq caemdingh roengz-daeuj haenx youh dauqcungz angq hwnjdaeuj lo, gyoengqde buet ok ranz riengzlaeng Gujyiz, de gaenq laeuj fizfaiz gahsaengh gahswx. Gujyiz roq song sing laz: “Gvang——Gvang——” Dingz roengzdaeuj daz hoz swenj: “Doj——Meiz——” Gyoengq lwngyez hix riengzlaeng daz hoz sing hung swenj naeuz: “Doj——Meiz——”

Hawbyaloz youh nauhyied hwnjdaeuj.

Sing swenj Gujyiz, fan gvaq ciengz sang ranz goeng, caengz dem caengz cienz daengz buznoix gizhaenx.

(4)